

Sbírka zákonů a nařízení

Protektorátu Čechy a Morava.

Částka 80.

Vydána dne 30. září 1939.

Cena: K 1.—

Obsah: (216. a 217.) 216. Nařízení, jímž se zřizuje vládní vojsko Protektorátu Čechy a Morava. —
217. Vyhláška o úpravě hospodaření čekankou, kávovými náhražkami, kávou a čajem.

216.

Vládní nařízení

ze dne 25. července 1939,

jímž se zřizuje vládní vojsko Protektorátu
Čechy a Morava.

Vláda Protektorátu Čechy a Morava nařizuje podle čl. II ústavního zákona zmocňovacího ze dne 15. prosince 1938, č. 330 Sb. z. a n.:

§ 1.

(1) Zřizuje se vládní vojsko Protektorátu Čechy a Morava.

(2) Úkolem vládního vojska jest spolupůsobiti při udržování vnitřní bezpečnosti a pořádku, počítajíc v to i použití k pomocným službám, zejména při pohromách ohrožujících život a majetek.

(3) Velitelem vládního vojska jest státní prezident. Správní záležitosti tohoto vojska náležejí do oboru působnosti předsedy vlády.

§ 2.

(1) Do vládního vojska bude převeden potřebný počet vojenských gázistů z povolání, déle sloužících a občanských zaměstnanců vojenské správy podle vládního nařízení ze dne 6. června 1939, č. 139 Sb., o umístování a jiném zaopatření zaměstnanců vojenské správy a déle sloužících.

(2) Doplnování vládního vojska bude se díti přijímáním uchazečů dobrovolně se hlásících.

§ 3.

(1) Po ukončení 25leté služby má každý příslušník mužstva vládního vojska nárok, aby byl umístěn na úřednickém nebo jiném zaměstnaneckém služebním místě. Doba, kterou

mužstvo vládního vojska skutečně ztrávilo v dřívější armádě bývalé Československé republiky, v bývalé rakousko-uherské armádě, nebo v bývalém zahraničním vojsku, započítává se do služby ve vládním vojsku.

(2) Nárok na umístění na úřednických nebo jiných zaměstnaneckých služebních místech může mužstvo vládního vojska uplatňovati počínajíc dnem 1. října 1940.

(3) Podrobnosti stanoví vládní nařízení.

§ 4.

(1) Až do jiné úpravy věci platí pro příslušníky vládního vojska obdobně předpisy platné pro dřívější armádu bývalé Československé republiky, pokud neodporují účelu vládního vojska a poměrům vzniklým zřízením Protektorátu Čechy a Morava. Poměry platové (služební, odpočívne a zaopatřovací) budou upraveny zvláště. Ustanovení § 3 vl. nař. č. 139/1939 Sb. neplatí pro příslušníky vládního vojska.

(2) Ustanovení odstavce 1, věty první platí obdobně i o opatrování věcných potřeb pro vládní vojsko (ubytování, dopravní prostředky atd.).

§ 5.

Příslušníci vládního vojska skládají služební přísahu, jejíž znění určí k návrhu vlády státní prezident.

§ 6.

Stejnokroj příslušníků vládního vojska používá ochrany vojenského stejnokroje podle dosud platných ustanovení o vojenském stejnokroji.

§ 7.

Výdaje na vládní vojsko, které vzniknou do konce roku 1939, jdou na vrub rozpočtu ministerstva národní obrany v likvidaci.

§ 8.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 1939; provede je předseda vlády.

Dr. Hácha v. r.

Ing. Eliáš v. r.

Ježek v. r.

Dr. Šádek v. r.

Dr. Kalfus v. r.

Dr. Havelka v. r.

Dr. Kapras v. r.

Čipera v. r.

Dr. Krejčí v. r.

Dr. Feierabend v. r.

Dr. Klumpar v. r.

217.

Vyhláška předsedy vlády

ze dne 30. září 1939

o úpravě hospodaření čekankou, kávovými náhražkami, kávou a čajem.

Podle § 11 vládního nařízení ze dne 18. září 1939, č. 206 Sb., kterým se zmocňuje ministerstvo zemědělství k úpravě hospodaření některými potravinami a krmivými, vyhláší:

§ 1.

Hospodaření čekankou, kávovými náhražkami, kávou a čajem se upravuje následovně:

§ 2.

Podle této vyhlášky se rozumí:

a) čekankou čerstvé kořeny čekanky, jakož i čekanka sušená,

b) kávovými náhražkami:

1. kávové směsi, t. j. všechny výrobky, k nimž je přimísena zrnková káva, tedy i kávové kostky (konservy a pod.),

2. kávové přísady, t. j. cikorka a přísady vyrobené z cukrovky, fíků, jejich směsí a jiných přípustných surovin,

3. káva obilná, t. j. káva žitná, ječná a sladová,

c) kávou všechny druhy kávy zrnkové, zelené a pražené, též mleté, jakož i kávy kofeinu prosté nebo kofeinu částečně zbavené,

d) čajem upravené listy všech odrůd čajovníku.

§ 3.

Hospodařením se pověřuje Společný výbor pro hospodaření čekankou, kávovými náhražkami, kávou a čajem, dále jen „Výbor“.

§ 4.

(1) Členy Výboru jsou:

- tři zástupci pěstitelů čekanky,
- tři zástupci sušáren čekanky a řepy,
- tři zástupci výrobců kávových náhražek,
- dva zástupci obchodníků kávou,
- jeden zástupce obchodníků čajem,
- tři zástupci spotřebitelů.

(2) Zástupce uvedené v odstavci 1, písm. a), a dva zástupce uvedené pod písm. b) jmenuje a odvolává ministr zemědělství, třetího uvedeného pod písm. b) a zástupce uvedené pod písm. c) až e) ministr průmyslu, obchodu a živností a zástupce uvedené pod písm. f) ministr sociální a zdravotní správy.

(3) Bližší předpisy o úkolech a správě Výboru obsahují stanovy, které jsou součástí této vyhlášky.

§ 5.

Výboru přísluší:

- upravovati dodávky, výkup a zpracování čekanky,
- rozdělovati suroviny pro výrobu kávových náhražek,
- pečovati o výživu obyvatelstva kávou, čajem a kávovými náhražkami,
- navrhovati stanovení cen čekanky, kávových náhražek, kávy a čaje,
- předkládati příslušným místům návrhy a dobrozdání, týkající se dovozu a vývozu čekanky, kávových náhražek, kávy a čaje.

§ 6.

(1) Výbor podléhá státnímu dozoru, který vykonává vládní komisař nebo jeho zástupce. Vládní komisaře jmenuje a odvolává ministr zemědělství. Kromě toho vykonávají dozor s hlediska resortní působnosti zástupci ministerstva průmyslu, obchodu a živností, ministerstva financí a ministerstva vnitra v dohodě s ministerstvem sociální a zdravotní správy a zástupce nejvyššího úřadu cenového, které jmenují a odvolávají příslušní ministři, pokud se týče předseda nejvyššího úřadu cenového. Stejným způsobem jsou jmenováni a odvoláváni náhradníci úředních zástupců. Zástupce ministerstva průmyslu, obchodu a živností jest současně zástupcem vládního komisaře. Vládní komisař a zástupci druhých úřadů dozírají na to, aby Výbor plnil všechny povinnosti uložené mu tímto nařízením.

(2) Vládní komisař nebo jeho zástupce mají právo kontrolovat činnost Výboru, nahlížeti do knih, záznamů a spisů a žádati potřebná vysvětlení, která jim musí býti neprodleně dána. Shledají-li jakékoliv závady, mohou v mezích své kompetence žádati nápravu od příslušných orgánů. Dále mohou zakázati prozatímně provedení nařízení Výboru, pokud se tato přičií řádnému výkonu práv a povinností Výboru nebo platným předpisům, finančním zájmům státním nebo příkazům vlády s tím, že taková nařízení musí býti předložena ministerstvu zemědělství a smějí býti provedena teprve tehdy, až toto ministerstvo dá k tomu souhlas. Pokud bude dotčena příslušnost ministerstva průmyslu, obchodu a živností, bude dán souhlas jen v dohodě s tímto ministerstvem.

(3) Zástupci úřadů jmenovaných v odstavci 1 mají rovněž právo nahlížeti do knih, záznamů a spisů Výboru a požadovati potřebná vysvětlení. Shledají-li při výkonu své činnosti závady nebo mají-li za to, že ze shora uvedených důvodů provedení některých nařízení Výboru mělo by býti zakázáno, mají uplatňovati odstranění těchto závad nebo dočasný zákaz provedení dotčených nařízení jen skrze vládního komisaře nebo jeho zástupce. Zástupci nejvyššího úřadu cenového přísluší tu práva podle § 23, odst. 2 a 3 vládního nařízení ze dne 10. května 1939, č. 121 Sb., o zřízení nejvyššího úřadu cenového.

(4) Jestliže Výbor nařízení, jehož provedení bylo vládním komisařem nebo jeho zástupcem zatímně zakázáno, přesto provede, zodpovídá za to ten, kdo takové opatření dal provést. Týž ručí bez újmy trestní odpovědnosti Výboru za škodu z toho vzniklou. Může býti ministrem zemědělství své funkce zbaven.

(5) Vládní komisař a zástupci úřadů uvedených v odstavci 1 mají právo zúčastňovati se schůzí Výboru. Musí býti zváni současně se členy Výboru. Hlasovací právo jim nepřísluší.

§ 7.

Pěstitelé čekanky jsou povinni dodati veškerou sklizenou čekanku podle pokynu Výboru do sušáren čekanky a řepy, které dodají usušenou čekanku rovněž podle pokynů Výboru.

§ 8.

Sušárny čekanky a výrobci kávových náhražek jsou povinni ohlásiti svou zásobu sušené čekanky a jejich suroviny k výrobě kávových náhražek, jakož i zásobu těchto ná-

hražek do tří dnů ode dne účinnosti této vyhlášky ministerstvu zemědělství, a dále vždy 1. a 15. každého měsíce svou výrobu za uplynulé období, jakož i zásobu zboží a surovin Výboru způsobem jím předepsaným.

§ 9.

(1) Kdo má na skladě surovinu na výrobu kávových náhražek nebo více než 150 kg kávových náhražek nebo 35 kg kávy nebo 10 kg čaje, jest povinen hlásiti ministerstvu zemědělství svoji zásobu do tří dnů ode dne účinnosti této vyhlášky.

(2) Kdo doveze z ciziny suroviny k výrobě kávových náhražek, kávové náhražky nebo kávu nebo čaj, jest povinen oznámiti to písemně Výboru s udáním druhu, množství a váhy do tří dnů od celního odbavení.

§ 10.

Kávové náhražky mohou vyráběti a do obchodu uváděti jen výrobci, kteří mají již oprávnění a kterým budou Výborem přiděleny suroviny. Výrobci jsou povinni řídit se při výrobě příkazy Výboru.

§ 11.

Výrobci kávových náhražek, podniky a osoby uvedené v § 8 jsou povinni své zásoby opatrovati s péčí řádného hospodáře a použití jich jen podle příkazu Výboru.

§ 12.

Podmínky prodeje a způsobu označení kávových náhražek stanoví Výbor.

§ 13.

(1) K odběru kávových náhražek, kávy a čaje opravňují všeobecné listky na potraviny (§ 10, odst. 2 vyhlášky předsedy vlády ze dne 29. září 1939, č. 213 Sb.), jež budou vydány spotřebitelům obcemi.

(2) Ministerstvo zemědělství vyhlásí vždy nejvyšší množství, která mohou býti vydána na jednotlivé ústřížky.

§ 14.

Členové výboru mohou proti rozhodnutím podati stížnost ke stížnostnímu výboru do 15 dnů od doručení. Stížnostní výbor tvoří tři členové. Ministr vnitra jmenuje předsedu, ministr zemědělství a ministr průmyslu, obchodu a živností po jednom přisedícím. Stejným způsobem se povolávají jejich náhradníci. Stejně platí pro odvolávání. Rozhodnutí stížnostního výboru jest konečné.

§ 15.

Podrobnosti o řízení před stížnostním výborem (§ 14) stanoví jednací řád, který vydá a v Úředním listě vyhlásí ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvy zemědělství, průmyslu, obchodu a živnosti.

§ 16.

Ministerstvo zemědělství může připustiti výjimky z ustanovení této vyhlášky.

§ 17.

Výbor stanoví zásady, podle kterých budou sušárny na čekanku a řepu, výrobci kávových náhražek a dovozcí kávy a čaje přispívatí na úhradu nákladů, spojených s plněním jeho úkolů.

§ 18.

Přestupky ustanovení této vyhlášky se trestají podle § 9 zmocňovacího nařízení.

§ 19.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ing. Eliáš v. r.

Příloha k vyhlášce č. 217/1939 Sb.

Stanovy

Společného výboru pro hospodaření čekankou, kávovými náhražkami, kávou a čajem.

§ 1.

(1) K provedení úkolů stanovených vyhláškou předsedy vlády ze dne 30. září 1939, č. 217 Sb., o úpravě hospodaření čekankou, kávovými náhražkami, kávou a čajem, v dalším „vyhláška“, zřizuje se Společný výbor pro hospodaření čekankou, kávovými náhražkami, kávou a čajem, v dalším „Výbor“.

(2) Sídlem Výboru jest Praha; jeho působnost vztahuje se na území Protektorátu Čechy a Morava.

§ 2.

Účel Výboru jest určen v § 5 vyhlášky.

§ 3.

Správní rok shoduje se s rokem kalendářním. První správní rok počíná dnem, kterým Výbor započne svoji působnost.

§ 4.

(1) Opatření Výboru podpisuje předseda nebo jeden člen předsednictva společně s úředníkem, který vede správu Výboru.

(2) Jednotlivá opatření musí býti dotčeným osobám doručena písemně. Opatření, které obsahuje určitou lhůtu, budiž doručeno doporučeným dopisem.

§ 5.

Podniky a osoby, kterých se vyhláška týká, jsou povinny uposlechnouti příkazů a pokynů Výboru, podporovati Výbor v plnění jeho úkolů a vystříhati se všeho, co by mohlo ztížit nebo znemožnit jejich provedení.

§ 6.

Orgány Výboru jsou:

- a) členská schůze,
- b) předsednictvo Výboru,
- c) revisoři účtů.

§ 7.

Členskou schůzi tvoří členové Výboru (§ 4 vyhlášky).

§ 8.

(1) Členem Výboru nemůže býti:

- a) cizinec,
- b) kdo není svéprávným,
- c) ten, na jehož jmění byl uvalen konkurs nebo bylo zavedeno vyrovnávací řízení,
- d) kdo byl pravoplatně odsouzen pro zločin vůbec nebo pro přečin nebo přestupek ze ziskuchtivosti.

(2) Nastanou-li tyto skutečnosti u některého člena Výboru nebo vyjdou-li najevo po jeho jmenování, bude odvolán.

§ 9.

Členské schůzi je vyhrazeno:

- a) schvalovati rozpočet Výboru,
- b) schvalovati zásady pro stanovení a vybírání příspěvků k úhradě nákladů Výboru,
- c) zkoumati a schvalovati účetní uzávěrku, předloženou předsednictvem Výboru,
- d) stanoviti zásady pro dodávky, výkup a zpracování čekanky,
- e) stanoviti zásady pro přidělení suroviny pro výrobu kávových náhražek,
- f) stanoviti zásady prodeje a způsobu označování kávových náhražek,

g) podávají návrhy o cenách čekanky, kávových náhražek, kávy a čaje,

h) podávají návrhy o zřízení, správě a použití fondu Výboru,

i) usnášeti se o všech věcech, které předsednictvo Výboru nebo vláda se zřetelem k účelu Výboru mu předloží.

§ 10.

(1) Členská schůze se schází podle potřeby, nejméně každého čtvrt roku. Musí být svolána, žádá-li to vládní komisař nebo nejméně pět členů členské schůze.

(2) Schůze se konají zpravidla v sídle Výboru.

(3) Svolání musí se státi písemně, tři dny předem. Pozvání musí obsahovati pořad jednání schůze.

(4) Členská schůze je způsobilá se usnášeti, je-li přítomna alespoň třetina členů. Usnáší se prostou většinou hlasů přítomných. Není-li ve stanovenou hodinu jedna třetina členů přítomna, koná se schůze s týmž programem o hodinu později, která je vždy schopna usnášení bez ohledu na počet přítomných členů. Předseda nehlasuje, rozhoduje však při rovnosti hlasů.

(5) O všech jednáních a usneseních jest sepsati zápis, který podepíše předseda a všichni přítomní členové. Navrhne-li to některý člen, musí býti do zápisu pojata jeho, od usnesení většiny odchylné stanovisko.

§ 11.

(1) Předsednictvo Výboru skládá se z předsedy a 3 místopředsedů, které jmenuje vláda na návrh ministerstev zemědělství a průmyslu, obchodu a živností z členů Výboru tak, aby v něm byli zastoupeni pěstitelé čekanky, držitelé sušáren, výrobci kávových náhražek, obchodníci kávou a čajem společně.

(2) Předseda a místopředsedové mohou býti kdykoliv vládou odvoláni, jestliže neplní nebo porušují jim uložené povinnosti.

(3) Členství v předsednictvu je funkcí čestnou. Hotové výdaje budou jednotlivým členům předsednictva hrazeny z prostředků Výboru podle zásad usnesených členskou schůzí.

§ 12.

(1) Předsednictvo Výboru rozhoduje o všech otázkách, které nejsou vyhrazeny členské schůzi. Je dále povinno podávati členské schůzi zprávy o své činnosti, skládati účet

o svém hospodaření a předkládati každým rokem rozpočet a účetní uzávěrku členské schůzi k projednání a schválení.

(2) Předsednictvo ustanovuje zaměstnance, jichž je třeba k obstarávání prací Výboru; tito jsou placeni z prostředků Výboru.

§ 13.

(1) Předseda a v jeho zaneprázdnění jeden z místopředsedů, kterého k tomu předseda určí, řídí veškerou činnost v rámci usnesení předsednictva Výboru, činí všechna opatření k plnění úkolů Výboru podle vyhlášky a ustanovení těchto stanov, svolává schůze, jimž předsedá. Zastupuje Výbor u soudu i mimo soud.

(2) Předseda pečuje o to, aby Výbor vedl podle úředního příkazu o svých příjmech a vydáních řádné záznamy, knihy a též zvláštní zápisy, jakož i výkazy.

(3) Předseda může přibrati do schůzí orgánů Výboru znalce.

§ 14.

Předsednictvo Výboru může podle potřeby ustanoviti odborné výbory jako poradní orgány.

§ 15.

(1) Ministerstvo zemědělství jmenuje v dohodě s ministerstvem průmyslu, obchodu a živností za účelem zkoumání činnosti Výboru na jeden rok 4 revisory účtů a 4 náhradníky, a to po jednom z kruhů pěstitelů čekanky, držitelů sušáren, výrobců kávových náhražek, obchodníků kávou a čajem.

(2) Revisoři účtů a jejich náhradníci musí býti osoby svéprávné a nesmí býti členy předsednictva ani zaměstnanci Výboru.

(3) Revisoři účtů jsou povinni přezkoumati stav finančního hospodářství, roční účet a účetní uzávěrku a o výsledku podati předsedovi písemnou zprávu.

(4) Revisoři účtů jsou oprávněni nahlédnouti do všech knih, písemností a dokladů Výboru.

(5) Činnost revisorů účtů končí schůzí Výboru, která schválí účty, které měli revisoři účtů zkoumati.

(6) Náhradník nastoupí, nemůže-li některý revisor účtů svoji funkci z jakýchkoliv důvodů konati.

§ 16.

Revisoři účtů za svoji činnost obdrží od

Výboru odměnu, jejíž výši určí ministr zemědělství v dohodě s ministrem průmyslu, obchodu a živností.

§ 17.

(1) Správní orgánové a zaměstnanci Výboru jsou povinni zachovati mlčenlivost o zařízení a obchodních tajemstvích, o nichž při výkonu své funkce nabudou vědomosti a musejí se zdržeti jakéhokoliv využití těchto obchodních tajemství.

(2) Práva a povinnosti zaměstnanců budou stanoveny služebním řádem, vydaným předsednictvem Výboru.

§ 18.

(1) Na úhradu nákladů spojených s plněním závazků Výboru přispívají majitelé sušáren na čekanku a řepu, výrobci kávových náhražek a dovozci kávy a čaje.

(2) Nedoplatky příspěvků pravoplatně předepsaných lze k návrhu předsednictva Výboru vymáhati politickou exekucí.

§ 19.

V případě zrušení Výboru případně jeho jmění Protektorátu.